

Pripovedka o nosku.

anes zopet mi posneta
Smetana je v skledi!
Veš-li, kdo jo je pojedel?
Mimica, povedi!“

„Jaz je nisem, mama, res ne!
Zajček jo posnel je;
Glej, kako na desni šapi
In krog ustec bel je!“

„Čaki, videla takoj bom!
Nosek mi pokaži — — —!
Aj, kakó je mehok! — Pa sem
Vjela te na laži!“

„Oh, odpusti, saj povem ti
Po pravici, mama:
Jaz namázala sem zajčku
Šapo, gobček sama.“

„Naj bo; ali vedno pomni:
Nosek vse odkrije;
Kadar praviš neresnico,
,Laže, laže!' vpije —.“

Smiljan Smiljanič.

Robinzoni.

(Igrica v treh dejanjih. — Spisal Svečan.)

Osebe:

Veharjev oče.	Veharjev Mirko.
Veharjeva mati.	Mlinarjev France.
Mati mlinarica.	Mlinarjev Lojze.
Veharjev Ivan.	Stari ogljar.

Prvo dejanje.

Soba pri Veharjevih.

I. prizor.

Mirko sedi pri mizi in piše nalogo; **Ivan** drži v roki zaprto knjigo in gleda zamisljen skozi okno.

Ivan (*se obrne od okna in vrže knjigo po tleh:*) Tak lep dan — jaz pa zaklenjen v sobi! Četudi se ves svet podere — nalašč se ne bom učil . . . Mirko, ali si že izvršil?

Mirko. Oh, še vso naštevanko imam trikrat prepisati in zdaj sem šele pri dveh; joj, kje je še deseta, — ti, z desetimi bom pa kar izpustil, saj je skoro ravno tako, kakor z jedno.

Ivan. Če si pameten, vse izpusti!

Mirko. Kaj pa porekó mati?

Ivan. Meni bi bilo vse jedno. če bi me prav mati zmerjali, če bi me oče natepli in še učitelj povrh, — vse jedno, vse jedno! Oh, Mirko, jaz sem se vsega naveličal, jaz — pobegnem.

Mirko (*odloži pero in začuden pogleda:*) Kakó praviš?

Ivan (*živahneje.*) Dà, če hočeš vedeti: jaz p o b e g n e m, in to še danes. (*Nasloni se na mizo, s tišjim glasom:*) Saj ne boš nikomur pravil, Mirko, kaj ne, da ne?

Mirko. Nikomur! — Pa kaj vendar misliš, Ivan?

Ivan. Povej, ali res ne boš nikomur pravil, prav nikomur?

Mirko. No, res ne, če ti rečem!

Ivan. Torej čuj, Mirko! Ali si bral o Robinzonu?

Mirko. O, kaj pa, še dvakrat. (*Hitro.*) Ti, kakó je že bilo onemu imé, — tistemu, ki ga je Robinzon rešil?

Ivan. Kaj to! Naj mu bo imé, kakor hoče . . . . Ali bi bil ti rad Robinzon?

Mirko. Jaz? (*Premišlja.*) Pa če bi utonil, predno bi prišel na otok?

Ivan. To si čuden, — zakaj pa Robinzon ni utonil? Oj, in potem táko lepo življenje! Zmirom solnce, in kakšno solnce! Naše ni pol takó svetlo in lepo, kakor óno tam . . . . Pa bi prineslo morje na obrežje ladije, velike ladije z visokimi jambori. Midva pa vsako jutro dol in bi si napravila plave, takšne, kakor si jih je napravil Robinzon. Pa bi prišla na ladijo. Uj, vse polno pušek in sabelj in zlatá in srebrá in dragih kamenov. Po sobah vse takó lepo in bogato, — a tiho, kakor po noči: nobenega človeka ni na vsi veliki ladiji . . . . In potem bi imela vse to bogastvo midva, ali čuješ? Midva!

Mirko (*zamaknen v brata.*) O, lepó bi bilo to, lepó, kakor . . . ah, kakor o Veliki noči.

Ivan. In lovila bi ribe. Trnike pa bi delala iz žrehljev, prav kakor Robinzon. Jaz sem že včeraj poskusil: na polici dobim žrebelj, vzamem kládivo —

Mirko. Ti, kje pa bi dobila tam kládivo?

Ivan. Oh, saj bi jih bilo vendar na ladiji vse polno! Kaj sem ti hotel povedati? — A dà! Nò, vzamem kládivo in klešče — —

Mirko. Ali bi klešče tudi dobila na ladiji?

Ivan. I seveda! — Potlej pa skrivim žebelj in pomisli: — čisto tak bi bil, kakor pravi trnik. In kakšne ribe bi vjela: takó velike (*razpne roke*), in še večje, mnogo večje.

Mirko. (*pobési glavo, z žalostnim glasom.*) Oh, Ivan, a daleč je morje.

Ivan. Daleč? Kaj še! Jaz mislim, da je précej ónstran Blátnega dola; in gotovo je! Saj pridejo odondod Tržačani; in če pridejo ti táko pot, zakaj bi se je strašila midva?

Mirko. A Blatni dol je prostran, in sam temen gozd in zmirom gozd, kolikor daleč se gré.

Ivan. Ali si bil že tam? (*Mirko odkima.*) No, vidiš, nisi še bil. Kako moreš torej takó govoriti? In napósled, če se več ne vé naprej, se pa spleza na drevó — ali znaš plezati?

Mirko. Ne znam ne.

Ivan. Nič ne dé, saj znam jaz. Splezam tedaj na drevó in se oziram, če ne gorí kjé kakšna lučica. Veš, takó je storil tisti, ki ga je čarovnik preganjal: bega, bega po gozdu okrog in strah ga je, ker se že dela noč. Spleza na najvišjo smreko — in glej, tam od daleč se sveti lučica. Gré tja, in misli si, kaj zagleda? Hišo, in kakšno hišo! Stene od samih kolačev in s reha od cukra.

Mirko. Iz česa pa so bile šipe?

Ivan. Ah, dà, tega ne vem; nò, morda še nobenih šip imela ni.

Mirko. Ti, ko bi midva iztaknila kakšno tako hišo!

Ivan. Dobro bi bilo to . . . Bog vé, kaj se še lahko vse pripeti.

Mirko. Oj, če bi jo res našla. Ivan, potem bi pa ne šla na morje.

Ivan. Jaz bi vendar šel. Pomisli, tam v temnem gozdu noč in dan!

Mirko. Toda hišica, in od samih kolačev! Jaz bi bil zmirom notri!

Ivan. Dà, in kadar bi jo pojédel?

Mirko. Nò, potem bi šel pa še na morje . . . . Uh, Ivan, če naju pa napade v gozdu kakšna zver?!

Ivan. Saj si prej odreževa močne palice — ali imaš nož?

Mirko. Izgubil sem ga.

Ivan. Jaz tudi . . . Oh, in mislil sem že, če vjameva kakšnega zajca, kakó ga iz kože deneva in spečeva.

Mirko. Kaj se ne dá z rokami?

Ivan. Nikakor ne, ker se koža drži.

Mirko. Zdaj pa ni vse povprek nič . . . Ali, čuj Ivan, saj dobiva nož na ladiji!

Ivan. Oj, saj je res — a ne. to si ti žuden: kje je pa v gozdu kakšna ladija?

Mirko. Ná, pa sem bil že takó vesel! . . . Veš kaj ti, Ivan, Mlinarjev France imá nož; vzemiva ga s seboj.

Ivan. Dobro, zdaj si jo ugani! . . . In glej, France dobi domá kruha, kolikor ga hoče.

Mirko. In Lojze tudi! Kako zna on plavati! Ali si ga že videl? Oni dan na Klisu.

Ivan. In kakó zna France plezati! Pa kladivo ima; kar v žepu ga nosi. Ne bo ga treba šele na ladiji iskati.

Mirko. Čemú pa nama bo kládivo?

Ivan. Uh, kaj si že pozabil? Za trnike.

Mirko. Res je! In klešče? Ali ima klešče tudi?

Ivan. Mislim, da ima tudi klešče.

Mirko. Kar precej pojdiva, najprvo k Mlinarju! (*Skočita k vratom*).

Oba. Ah! (*Spogledata se žalostno*).

Ivan. Ná, kdo je pomislil, da sva zaklenjena!

Mirko. Kaj pa zdaj?

Ivan. Skočí skozi okno!

Mirko. Oh, jaz si ne upam; previsoko je.

Ivan. Skočim pa sam.

Mirko. In če pridejo tačas mati?

Ivan. (*Pomislí*). Ti, čuj! Jaz sem si nekaj izmislil. Jaz pojdem k Mlinarjevim in ju pripeljem oba sem.

Mirko. Saj ne bodo mati pustili.

Ivan. Bodo; le poslušaj! Reciva, da se hočemo skupaj učiti, in potem ne bodo takó pazili. Čez nekaj časa pa natihoma . . . natihoma skozi okno.

Mirko. Zakaj pa ne skozi vrata?

Ivan. Ali — ne hodi tak! V veži bi naju vendar videli oče ali mati . . . in naposled, kaj si že spet pozabil? Saj sva zaklenjena.

Mirko. Ah, dà . . . Torej skoči . . . Oj, pa nikar z glavo naprej. (*Ivan skoči skozi okno*.) Takó! (*kliče za njim*.) Pa kmalu pridi!

II. prizor.

Mirko (*sam*.)

(*Rádosten*.) To bo življenje: Robinzoni! (*Prime v roko zvezek, prestrašen*.) Joj, kaj pa šola? In gospod učitelj? In gospod katehet? — Krščanskega nauka še zdaj ne znam — ko bi to mati vedeli! . . . Ali, cukrena hiša . . . in svetle ladije! Bog vé, ali so že bili gospod kdaj na morji? Seveda so že bili . . . Na otoku pa gotovo še ne . . . Joj, in divjaki, če so še tam? . . . Kakšni so neki? Ali so rujavi, ali črni, kakor zamorci? . . . Črne bi rajše videl . . . Bog vé, ali imajo tudi jezik črn? . . . Joj, nesreče, mati gredó . . . (*Sede za mizo in vzame knjigo v roko*.)

(Dalje prihodnjič.)

